

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

16. Orpheus, Ex Philostrato in Orpheo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

αὐτοῖς ὑπεργάνυλοι, τὰ τε ἄλλα, καὶ ὅτι κηρύττει-
 σιν αὐτὸν ὅτι αἰγυπίοις προχέουσι, προσάγε-
 ται οὖν, καὶ οἷον ἔρχεται αὐτῶ ἐκ τῆ ὑδαλῆ, ἐρέ-
 φη ἀπαλά, καὶ μειδιῶντα, μετέχεν δὲ οἶμα ἀλλὰ,
 καὶ τῆ λάλη, καὶ οἱ τῆ τοῖς ἄμοις αὐτῶ ἐρίζοντες,
 οἱ δὲ τῆ πλοκάμων ἐκρέμονται, οἱ δὲ ἀγκάλη
 ὡς χεβέδουσι, οἱ δὲ κωμάζουσιν ἐπὶ τῆ σέρι, ὁ
 δὲ ἀναδίωσιν αὐτοῖς ἀνθη, τὰ μὲν ἀπὸ τῆ κόλπης,
 τὰ δὲ ἀπὸ τῆ ἀγκάλης, ὡς σφάντες τὸ ἀπ' αὐτῆ
 διαπλέκειν, καὶ χεβέδουσι ἐπὶ τῆ ἀνθῶν ἱεροί, καὶ
 εὐώδεις, καὶ ἔπιθάνουσιν ἀλλ' ἄλλα τὰ παρ' ἴα,
 σείσσοις ἄμα, ταυὲ γὰρ ἐναυλα ἐκείνα τῶ ὑδα-
 τι, κροκόδειλοι τῆ οὖν, καὶ οἱ ποτάμιοι τῆ ἰππων,
 οὗς τῶ Νείλω λινὲς προσχεύουσιν, ἀπόκεινται,
 τὸν σὺ βαθεῖα τῆ δίνη, μὴ δὲ τοῖς παρ' ἴα ἐμ-
 πέση.

moperè oblectatur, cum ob alia, tum vel ma-
 ximè, quod ipsum, quantum Aegyptijs pro-
 fusus sit, enuntiat; procedunt igitur, & velut
 ex ipsa aqua molles, ac ridentes progrediun-
 tur infantes: participes autem esse, & sermo-
 nis existimo. Hi quidem ipsius humeris insi-
 dent, hi à cincinnis eius suspenduntur, non-
 nulli in vlnis dormiunt, alij in pectore petu-
 lanter saliant, ipse verò tam ex sinu, quam
 ex vlnis, flores offert pusionibus, vt ex ipsis
 corollas contexant, & super floribus dor-
 miant, sacri prioris, & sacris odoribus per-
 fusi; & ex pueris alius aliò cum fistris ascen-
 dit; hæc cum illi aqua: consona sunt instru-
 menta: Cæterum, crocodili, & qui à nonnul-
 lis Nilo adscribuntur, hippopotami, nunc in-
 imo iacent vortice; ne pueris terrorem incu-
 tiant.

O R P H E U S I

Philostratus in Orpheo.

Descriptio XVI.

Ορφεα τῆ Μήσης, δέλεον τῆ μυσική, καὶ τὰ
 μὴ μετέχοντα λόγῳ, λογοποιιοῖ φασὶ
 πάντες, λέγει καὶ ὁ ζωγράφος. λινὸν τὸ οὖν, καὶ οὗς
 αὐτῶ πλησίον ἀκραται τῆ Ορφέως, καὶ ἑλαφί, καὶ
 λαγωῦς ὁδὸν ἀποπηδῶσι τῆ ὄρμη, τῆ λέοντι, καὶ
 ὄστροις ἐκ δὴρα δεινὸς ὁ δὴρ ξυναγελάζονται αὐτῶ
 ῥαδόμοι, ἰὸν ῥάθυμοι, σὺ τῆ μὴδὲ τοῦς ὄρνιθας ὄρ-
 γοῦς ἰδῆς, μὴ τοῦς μοισικοῦς μόνον οἷς σκευσο-
 μεῖν τοῖς ἄλλοισιν ἐβ' ἄλλ' ὄραμοι καὶ τῆ κραγέ-
 τῶν κολοῖόν, τῆ λακέρηζαν αὐτήν, καὶ τῆ τῆ Διὸς
 ἀιτόν, ὁ τῆ ὀπίσθ' ἄμοι τῶ πτέρυγε ταλανίε-
 σαι, δὲ αὐτῆ ἀτινὲς ἐς τῆ Ορφέα βλέπει, οὐδὲ
 ἔπιθέρου μὲν τῆ πῖσος, πλησίον ἐν τῆ. οἱ δὲ
 ξυγκλείσαστες τὰς γένε, ὁ ἔστι τῆ δέλεοντι,
 λυκοὶ ζούτοι, καὶ ἄρνεις ἀναμῆ, καὶ τὸ δὴ πότες, νεανι-
 ἔουται τῆ καὶ μῆζον ὁ ζωγράφος. δένδρα γὰρ
 ἀνασπασάς τῆ ῥίζων ἀκροατὰς ἄγει ταῦτα πῶς
 Ορφεῖ, καὶ περιέσχησιν αὐτῶ. πύκνη ἔσθ' ὁ καὶ
 κυπάριστος καὶ κληῖς, καὶ ἀγρί, αὐτῆ, καὶ
 ὅσα ἄλλα δένδρα ξυμβάλλοντα τοῦς πύκνητες.

Orpheum Musæ filium mollissimis fidi-
 bus, rationis etiam expertes feras de-
 mulsisse, omnes fabulosi testantur scripto-
 res, omnium ferme pictorum colores lo-
 quantur. Quare leo, & aper propè adstant,
 Orpheum auscultant, & ceruus quidem, ac
 lepus minimè ab impetu leonis resiliunt, &
 quibuscunque in venatione terribilis hæc
 fera visa est, congregantur segnes, ac remissi,
 cum ipso, vt apparet, feriant. Cæterum, ne
 aues quidem inertes videris, non canoras tan-
 tum, quibus suaves modulòs concinere
 saltibus mos est: quin etiam vide clamo-
 sum gracculum, & stridulam cornicem,
 & Iouis aquilam: hæc quidem qualis est, ala-
 rum librata remigijs, vt sponte sua defi-
 xis oculis Orpheum spectat, nec se ad proximi-
 um lepusculum, prædæ scilicet oblita, con-
 uertit. Hic porò constrictis maxillis (quæ
 ars est Orphei mulcentis) & lupi, & agni pro-
 miscuè attoniti, saltatorium orbem ver-
 sant. Maius porò quiddam animosus pictor
 comminiscitur: nam arbores à radicibus auscul-
 tas, ad auscultandum Orpheum ducit, atque

ipfi

δὸν χεῖρας, περι τ' Ὀρφέα, ἔρθηκε, καὶ τὸ δένδρον
 οὐδ' αὐτὸ συγκλείσσει οὐδ' ἀνέβη τ' τέχνης ἴσ' οἶτε
 ἄνθρωποι ἐπ' αὐτῶν χεῖρας, καὶ ἐκείνος ὑπὸ σκιᾷ
 μεθυστοῖσι. ὁ δὲ κάθηται, ἀρτίχουσι ἐκβάλλει
 ἔλαρον, ἐπιπρόντα τῇ παρειᾷ, ἡδραν δὲ χρο
 σαυγὴ ἐπὶ κεφαλῆς ἀρῶν. τὸ δὲ ὄμμα αὐτῶ
 ξυλὸν ἀβρότην σπέρρον, καὶ ἐνθεορ, αἰεὶ τ' γνάμης
 ἐς διαλογίαν τεινέσης. τὰχα δὲ ἡ καὶ νῦν ἀδει, καὶ
 ὄφρος, οἷον ἀποσημαίνουσα τ' νῦν ἀσμάτωρ, ἐυ
 δός τε αὐτῶ μετὰ θύουσα, παρὸς τὰς τ' κινήσεσιν
 ἔρωας, καὶ τοῖν παροῖν, ὁ δὲ λαός, ἀπειδαν εἰς
 τὴν γαῖαν, ἀνέχει τὴν κίβδαρον. ὑπὲρ μικροῦ χει
 μένου, ὁ δὲ εἰός δὲ ἀναβλάλλεται τ' βρομῶρ,
 ἐπιπροτ' τὸ δαφνῶ τῶ παδίλω. αἰχῆρες ἢ ἡ αὐ
 δεξιά ξυτέχουσα ἀπὸ τῆς πῆκτο ἐπιτέταται
 φλόγῳις ἐγκειμένη τῶ ἀγκῶνι, καὶ καρ
 πῶ εἶστω τέουλι. ἢ λαμὰ δὲ ὄφροῖς
 πλῆθη τοῖς δακτύλοις
 τοῖς μίτρος.

ipsi in orbem sistit. Pinus igitur, & cupressus,
 & alnus, & populus, hæc & aliæ quævis ar
 bores, confusis ramis, tanquam confertis ma
 nibus, Orpheum circumdant, ac certè thea
 trum ipsius, gratia, non sine exquisito quo
 dam artificio circumcludunt. Cerne iam, ut
 aues in ramis confideant, & Orpheus in um
 bra moduletur: ipse quidem sedet, erumpens
 lanuginem genis, molliter in serpente: tiam
 auro fulgentem in capite rectam gestat,
 & oculus ipsi mollitie simul, atque ignea so
 lertia temperatus, Deoque plenus apparet,
 mente ad considerationem, & de natura Deo
 rum semper intentum: fortè etiamnum aliquid
 canit, ac supercilium quasi designaret, car
 minum sensum, repente cum ipso mutatur,
 ad motionum conversiones. At pedum qui
 dem laevis terræ nixus citharam sustinet in
 cumbentem femori, dexter verò orditur mo
 dulos, pulsans solea pavementum: manuum
 autem dextra plectrum firmiter tenens, ex
 tenditur supra fides incumbente cubito, &
 palma introsum nutante, ac reflexa: sinistra
 rectis ferit digitis fides.

Nota ad Orphei statuum.

Hoc argumentum diserte prosequutus est
 Claudianus in prefatione libri secundi, de rapto
 Proserpina: quod hic habes tam delicate descri
 ptum, ut nihil in Grecis veneribus opulentius,
 aut elegantius esse possit.
 Καὶ λαγῶς ὄσκα ἀποπνῶρ.
 Securum blandi leporem fouere molossi,
 Vicinūq; lupo præbuit agna latus.
 Ὀδῆρ, ita appellatur leo, κατ' Ἰσοχῆρ, quod,
 ut ait sapientissimus Philo, habeat τὴν φύσιν
 μοναρχίαρ.
 Καὶ τὴν λαχέρζαν αὐτῆν, & hoc γλώσσης
 τῶν ἀρῶν ἔστι, quod adiunctum vulgatissimum
 dixit pro subiecto.
 Ita Hesiodus, & Diuus Gregorius appellant:
 λαχέρζαν μετὰ γλώσσου.
 Ὀβριτὲ δὲ λῆγοντ', nihil immutandum vi
 deo, & ex interpretatione nostra planus est huius
 loci sensus.
 Νεανίεσσα, iuueniliter inuentis exultat.
 Sic Plutarchus dixit, ὡς τῆ βελῆ νεανί

lus. De: & Horatius, iuuenari versibus.
 Aut nimium teneris iuuenentur versibus yn
 quam.
 πτόκη τε οὐρ. Et comitem Quercum Pinus
 amica trahit:
 Διθῆτα τ' τέχνης, locum, ut video corruptum
 suspicatus est interpres: sed nihil expeditius,
 nam διθῆτα refertur ad τὰ δένδρα, non ad
 δένδρον.
 Ἀρτίχουσι, vesticipem designat, qualis ille.
 Ἀρτιχάρακτον ἔχων ἑλὲ κύκλον ὑπὸ νῆος.
 Nonn. Dio.
 Ora puer primâ signans intonsa iuuenta:
 Maro.
 Μεταθεῖσα ὄφρος. Μεταθεῖσαν coniicit
 interpres: ego nihil mutandum censeo: vsus eo
 dem verbo Philostrat. in Amphione, Ἰεπετα, καὶ
 παρὸς τὴν Ἰεῦ μεταθεῖ, etsi proprie in floribus,
 ad ceteras tamen mutationes exprimendas tra
 ducitur Ἐπισκῶς.

